

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 84.

V Ljubljani, v petek 15. aprila 1887.

Letnik XV.

Tajnikovo poročilo o delovanji „Matice Slovenske“

v dōbi od 28. aprila 1886 — 13. aprila 1887.

Dōba od zadnjega rednega velicega zbora vršila se je za naše društvo precej ugodno. V mirnih sejah je reševal odbor predmete, ki so se tikali v pretečeni dōbi društvenega življenja in obstanka. V zmislu društvenih pravil sta v ta namen sestavljena odseka, gospodarski in pa književni, v prvi vrsti poklicana, o vseh važnejših zadevah, ki se tičejo društvenih namenov, posvetovati se in nasvete dajati. Odboru je le naloga dana, dotične nasvete po najboljšem prepričanju v društveno korist spreminjati v sklepe. Poprijel se je toraj nazora: odsekoma, gospodarskemu in književnemu, bodi prepuščena važnejša naloga: pripravljati za društvo imenitnejše nasvete, o njih prevdarjati in posvetovati se; odbor jih le rešuj in v sklepe spreminjaj. Odseka naj bi se toraj pogostneje shajala, ker jima pripada več in važnejšega dela. Odbor ima mimo tega ondi svojo prvo in zadnjo besedo, kjer mu je po pravilih izključljivo dana. Z ozirom na povedano je imel odbor v pretečeni dōbi le tri seje, namreč: 12. maja, 9. oktobra 1886 in 12. februarja 1887; odseka pa: gospodarski mimo pogostih krajših razgovorov jedno daljšo sejo 27. januarja in književni tri, namreč: 26. maja, 3. novembra 1886 in 11. januarja 1887. Niti v področje odborovo, niti v ono obeh imenovanih odsekov spadajoči predmeti, ki so se pa vendar manj ali več tikali „Matice“, treba je bilo reševati v pododsekih navlašč za to osnovanih. Take pododseke si je osnoval, oziroma še imel odbor v Kopitarjevi zadevi in pa v zadevi izdavanja staroslovenskih spominkov. Da se ves nepotrební aparat primerno skreči, pri vsem tem pa stvar vendar ne trpi, določilo se je književnemu odseku število sedmih, gospodarskemu pa število treh članov. V književnem odseku naj bodo šolniki, zastopniki vseh takajšnjih srednjih in pa nižjih šol. Skušnja uči, da redoma ne kaže odsekom privzemati vnanjih članov, deloma ker sploh večinoma ne utegnejo, deloma ker je včasih nujna rešitev kacega nepričakovano došlega predmeta najboljšo sredstvo.

Glavni nalogi društveni, izrečeni v 1. § dr. pr., „Matica“, pomagaj slovenskemu ljudstvu do višje naobraženosti z vsakoletnim izdavanjem primernih in v pristopni slovenščini pisanih knjig, skušal je odbor po moči vstrezati. „Matica“ je izdala lani troje društvenih knjig, tolikega obsega, kakor še nikoli poprej. Društveniki so dobili 1. „Letopis“ za l. 1886. Vredil Franjo Levec. 8° 302 strani. 2. „Ljubljanski meščanje v minulih stoletjih“. Spisal Ivan Vrhovec. 8° 283 strani. 3. „Koča za vasjó“. Iz poljskega po Kraszewskem prevzel † L. Gorenjec - Podgoriški. 8° 323 strani. „Letopis“ imel je isto obliko, podobno sestavo in vsebino s prejšnjimi že običajnimi „Letopisi“. Zbornikovim željam, naj se mu obseg primerno krči, skušalo se je po moči vstrezati. — Z „Ljubljanskimi meščani“ podala je „Matica“ svojim društvenikom knjigo kulturno-historičnega obsega, ki je menda dobro došla. Želji, v zboru že večkrat povdarjeni, naj bi „Matica“ izdajala vsako leto tudi kaj leposlovnega, mislil je odbor vstreči s tem, da je izdala „Matica“ „Kočo za vasjó“. Omenjena knjiga je izšla kot I. zvezek „Zabavne knjižnice“ v manjši, takim knjigam priročnejši obliki. Leposlovna tvarina s „Potovanjem okolo sveta“ započeta, z „Lovčevimi zapiski“ nadaljevana, ima se sedaj vnovič in dosledno nadaljevati.

Tudi letos izdā „Matica“ troje knjig. 1. „Letopis za leto 1887“ v običajni sestavi in če mogoče, še bolj skrčenega obsega, kar se tiče poročila o društvu samem; vrednik mu bo profesor Fr. Levec. 2. Kot II. zvezek „Zabavne knjižnice“ Gogoljeve „Mrtve duše ali Čičikove doživeltosti“ v † L. Gorenjca prevodu. Prevod je skrbnejši, jezik glajši, kakor pri „Koči za vasjó“. Knjiga bo obsegala 16 do 18 tiskanih pōl. 3. Kot tretjo knjigo ima odbor na razpolaganje dr. Lampetov „Uvod in priprava v modroslovje“ na popularni podlagi in preračunjeno tudi za nestrokovnjake, da se seznanijo s prvimi in glavnimi pojmi te med Slovenci še malo poznane věde. Knjiga ima obsezati krog 10 tiskanih pōl, rokopis pa izgotovljen biti čez mesec dni. — Da se nepotrebnim zamudam izogne in društvenikom boljše postreže, vkrenil je odbor, da naj se tudi letos tiskarsko delo razdeli med tri tiskarne, s kterimi se imajo o svojem

času skleniti gledé cene natančno določene pogodbe, da ne bo pri izplačevanju nobenih zadržkov.

Z rokopisi je „Matica“ precej dobro preskrbljena. Nekaj, kar jih je bilo že lanskemu „Letopisu“ namenjenih, jih je bilo treba prihraniti za letošnjega. Ker se je namreč tvarina drugim knjigam nepričakovano nakopičila, je morala biti vsebina „Letopisu“ nekoliko bolj kratka, kakor je odbor prvotno nameraval. Razven teh rokopisov dobil je odbor tudi še nekoliko drugih, nekaj mu jih je pa še obljubljenih. Kakor v drugih letih, bil je poziv pisateljem slovenskim gledé primernih doneskov za „Letopis“ tudi lani v „Letopisu“ objavljen, in po časnikih v drugič ponatisnen. Odbor dobil je tudi sicer dosti ponudeb in vprašanj, bi li „Matica“ vsprejela sestavke te in te vsebine. V vseh tacihi slučajih ravnal se je pa po skušano najboljšem načelu, oziroma sklepu: naj pošljejo ponudniki svoje spise že izgotovljene na ogled, v pretres in oceno; naprej se društvo ne more in ne sme nikakor vezati. Nekaj tacihi ponudeb je bilo tudi že a priori odbitih, nekaj na ogled poslanih spisov, ki so jih strokovnjaki pregledali in ocenili, vrnenih, ker neso ugajali.

Da večjemu številu društvenikov ustreže, pritrdil je odbor vnovič nazoru, naj „Matica“ izdā vsako leto kaj beletrističnega. Tej stroki bodi posvečena posebna knjiga, kteri bodi priročnejša oblika male osmerke. Te vrste gradivo naj izhaja vsako leto v posebnih zvezkih pod splošnim naslovom „Zabavna knjižnica“. Ker bi bilo jako želeti, da se že skoro podā na tem polji kaj izvirnega, razpisala je „Matica“, da si preskrbi v ta namen potrebnega in primernega gradiva, častni darili za dva najboljša pri-povedna spisa. Darili se imata izplačati iz obresti „Tomšič-Jurčičeve ustanove za literarne namene“, ktera je v novejšem času v društvenega odbora oskrbi.

Javnemu mnenju vstrezajoč se je odbor v principu tudi že za to izjavil, da „Matica“ izdā v posebni knjigi Erjavčeva pripovedna dela. Književnemu odseku je izročena naloga, da vse v ta namen potrebno vkrene, da knjiga izide kot posebna društvena knjiga za leto 1888.

Društvo se od leta do leta na zunaj močnejše

LISTEK.

Beli suženj.

(Nemški spisal dr. Josip Scheicher.)

(Dalje.)

2. Skušnjavec.

Trezní misleči ljudje, dobri in verni kristijani so se že dostikrat čudili, kako je to mogoče, da imajo dandanašnji komunisti, nihilisti in drugi prekucuhi toliko privržencev. Vzrok je ta, ker je mnogo tacihi, kterih stanje je podobno Sukačevemu, ali se vsaj bojé, da bi kmalo utegnili postati podobno. Drugi vzrok je ta, ker jih mnogo nima pravega pojna o verskem in družinskem življenji.

Sukač hodi temnega obraza po mestu. Za nič se ne zani, najrajši bi, da bi ga ne bilo na svetu. Ni si velet nobene pomoči. Jezil se je nad vso družbo čoveško. Tū ga sreča jeden njegovih tovarišev, nekdanji krojaški mojster in sedaj Samuelov suženj. Tudi njemu se je ravno to pripetilo, kar Sukaču. Nagovarja Sukača, naj bi šla k zboru socijaldemokratov, ki je bil ravno takrat napovedan.

Tam bota že dobila kak svēt. Sukač se nekaj časa brani, a slednjič ga le uboga.

Bilo jih je že precejšnje število zbranih. Mnogo znancev zapazi Sukač v tej družbi. Nek gospod se mu približa ter ga prijazno vprašuje za njegove razmere. Pridno si vse zaznamuje, zlasti kar mu je o ravno preteklem dogodku povedal. Ta gospod je pozneje govoril in v svojem govoru natanko povedal, kako je Kohn danes ravnal z nekim možem, ki je danes tukaj v prvi navzoč. Na to je označil, kako si nekteri kupei lahko denar delajo, kako zatirajo in vničujejo uboge delavce. Dalje je govoril zoper katoliško vero. Rekel je: „Ravno katoličani so vzrok, da si naši nazori tako težko pridobivajo tál. Zatoraj proč s krščanstvom; še le potem se bodo vsi delavci oklenili naših nazorov“. Nekteri izrazi so bili toliko krepki, da je meral navzoči policijski komisar govornika večkrat opominjati. Poslušalci so pa večinoma živahno pritrdjevali govorniku.

Nekteri pa niso bili povsem zadovoljni s tem govorom. Ni jih mogel prepričati, da je krščanstvo res njihov nasprotnik. Še manj so jih pridobili naslednji govorniki. Zasramovali so cerkev, duhovnike,

klicali na boj zoper krščanstvo, klicali v imenu svobode, v imenu napredka. Proslavljali so z navdušenimi besedami liberalizem, kovali liberalce v zvezde. Nemir je nastal med delavci. Saj so vedeli, da njihovi sovražniki, njihovi nasprotniki so le bogataši, ki so zgolj liberalci. Neomejena prostost, neomejeno tekmovanje, vsemogočnost glavnice, to je sad liberalizma.

Sukač ni mogel več poslušati tega govoričenja nezrelih mladičev in židovskih podkupljencev. Oglasi se k besedi in kratko pové, da se mu ne zdí nikakor resnično, da sta krščanstvo in cerkev tako nasprotna delavcem. Mogoče, da nekteri posamezniki, celó duhovniki, govoré le o potrpežljivosti in o zatajevanji. A ne manjka se tacihi, ki se ne vstrašijo povedati tudi bogatašem britkih resnic. Duhovniki in pobožni kristijani ustanovljajo krščansko-socijalna društva, ki popolnoma obsojajo liberalne nazore, ubogim delavcem pa dostikrat pomagajo. Že sam je dobil pomoč od tacihi društev, liberalci so ga pa še vedno zatirali. Zatoraj se ne strinja s tem, da bi morali prizadevati si, zatreti krščanstvo, dovolj je, da napovemo boj liberalizmu.

razvija. Število društev in znanstvenih zavodov, s katerimi zamenjuje svoje knjige, se vsako leto nekoliko pomnoži. V zadnjem času se je ponovila književna zveza z „Matico Hrvatsko“ in je naša „Matica“ prejela na ta način veliko zbirko lepih hrvatskih knjig, za kar se je o svojem času spodobno in primerno zahvalila. Od angleškega društva „American philosophical society“ ji je došlo častno vabilo k medsebojni zameni društvenih pojavov, kateremu je z veseljem pritrčila. Tudi iz privatnih poročil je pogostokrat posneti, da ji simpatije od dne do dne rastejo.

Lani je odbor sklenil, da se ima poročilo o društveni knjižnici sestaviti in knjige v „Letopisu“ objavljati. V lanskem „Letopisu“ je izšlo kot prva serija poročilo o slovenski knjižnici, kateremu je povzeto, da ima matična knjižnica 329 slovenskih knjig v 628 delih, oziroma zvezkih, snopičih in letnikih; razven tega pa še več zemljevidov, ki so izšli v društveni zalogi v raznih letih ob enem z običajnimi društvenimi knjigami. Poročilo se ima v letošnjem „Letopisu“ primerno nadaljevati.

Društvena knjižnica je lani narastla za 461 knjig, zvezkov, časopisov itd. (l. 1885 za 190, l. 1884 za 191). Dobila je pa 240 knjig vsled daril in 221 po zamenji. Po jeziku je bilo prirastlih knjig največ 220 českih (večinoma zasluga g. Lega), 122 ruskih, 74 hrvatskih (v prvi vrsti „Hrvatska Matica“), 18 slovenskih, 7 srbskih, 4 sorbske, 3 bolgarske, 3 latinske, 2 poljski in 1 angleška. Za vsa darila so šle darovalcem iz predsedništva primerne zahvale, zamenjevalcem je pa društvo seveda redno pošiljalo svoje društvene knjige.

Stanje književne zaloge je bilo koncem leta 1886 naslednje: Knjižnica je štela 17.686 iztisov knjig in 8374 zemljevidov. Skupna vrednost po prodajalni ceni bi znašala 12.372 gold. 61 kr. Ako pa odbijemo šolskim knjigam 20%, ki se dovoljujejo knjigotrčcem, nešolskim knjigam pa in zemljevidom polovico, kar utegne biti približno pravo, znaša faktična vrednost književne zaloge 7241 gld. 89 kr., od katerih pride na šolske knjige 2814 gold. 89 kr., na nešolske 4005 gold. 27½ kr., na zemljevide 421 gold. 72½ kr. Skupilo od založnih knjig je znašalo lani blizu 270 gold., in sicer z malo izjemami večinoma šolske knjige. „Rastlinstvo“ in „Geometrija“ pojedeta v katicah petih letih; tudi za „Somatologijo“ se ni ravno bati; Erjavčevega „Živalstva“ je pa v tretjem natisu še na ostajanje. Bolj mlačna je bila, kot naravno, kupčija s šolskimi knjigami. Mestu, da ji v zalogi mrtve leže, in da jih spravlja s pridom polagoma med svet, jih je „Matica“ tudi lani v večjem številu podarjala raznovrstnim učenim in poučnim zavodom, pa tudi privatnim osobam na njih prošnjo, ter poklonila na ta način več stotin knjig, ki bodo obdarovanim več ali manj koristile. Pri darilih je bilo odboru vodilo, da so bili prošnjiki člani, ali, da so se vsaj zavezali, da v kratkem društvu pristopijo. Jednaka je bila tudi z zemljevidi in jih je odbor ponudil „Narodni šoli“, da ž njimi razpolaga in jih pošilja šolam po deželi. Razmerje med društvom in knjigotrčci je ostalo neizpremenjeno; nekaj prošenj gledé knjig v komisijo je bilo treba dosledno v nemar puščati.

Kot literarno društvo je „Matica“ tudi v zadnji dobi obračala svojo pozornost na vse slovenske in pa slovanske slavnostne prilike, kedar in kakor se

ji je zdelo primerno: simpatično pozdravljala literarne vspehe bratskih narodov slovanskih; k spomenskim slavnostim vabljenega vabila dostojno reševala, literarno vzajemnost pospeševala, sploh za to skrbela, da se društvo na zunaj pokaže v spodobni obliki. Najnovejšemu častnemu članu, ki ji je podaril tudi nekaj dragocenih knjig, poklonila je povodom preselitve iz Petrograda na Dunaj lično izdelano častno diplomu. Svoja neumorna sotrudnika, Franca Erjavca in Božidara Raiča, je prav primerno v zadnjič počastila. Čestitala je zlatomašniku in vrlemu delavcu na literarnem polju, vpok. prof. Josipu Muršecu k njega osemdesetletnici. Predsedniku „Matice Hrvatske“, pl. Kukuljeviću Sakeinskemu čestitala je brzojavno k petdesetletnici njegovega literarnega delovanja. Praznovanja 100 letnice po R. Boškoviči v Zagrebu vdeležila se je „Matica“ po svojem članu in akademiku prof. Valjavci. — Kopitarjev odsek se je pomnožil z zastopniki deželnega in mestnega odbora in dobil od svojega Dunajskega zastopnika gospoda Navratila novih informacij. Osnovel se je v zadnjem času tudi poseben odsek za zgradbo spominka Vodniku. Misel šla je iz pisateljskega podpornega društva; vsled posebnega vabila je odbor volil tudi zastopnike v ta odsek in v principu pritrdil ideji, da se ima Vodnikov zaklad, ki ga oskrbuje „Matica“, v ta namen porabiti. (Konec prih.)

Nekaj o ponemčevanju.

Zakaj so Slovani v narodnem vprašanju tako razjarjeni? O tem piše nekaj „Grazer Volksblatt“ v št. 81, z dné 10. aprila t. l. Dasiravno se v vseh rečeh ne strinjamo z nazeri tukaj navedenimi, zlasti zaradi tega ne, ker Slovani, bodisi severni, na pr. Čehi in Poljaki, v Moravski in v Šleziji, ali južni, na pr. Slovenci zlasti na Koroškem, na južnem Štajarskem in v Primorju nikakor niso tega dosegli, kar je vendar prva tirjatev narodne enakopravnosti in prvi pogoj miru med narodi, namreč ljudsko šolo v maternem jeziku, — vključ temu vendar pripoznamo, da je ta list jeden izmed tistih nemških glasil, ki obsojajo krivično in povsem škodljivo ter nepotrebno ponemčevanje. Ko bi si to, kar omenjeni list piše, dobro zapomnili merodajni gospodje v Graškem deželnem zboru, potem bi ne bilo toliko vzroka razjarjenju Slovencev na južnem Štajarskem. Poslušajmo toraj, kaj ta list piše; pravi namreč:

„Neplodni, v Bachovi dobi skozi več let trajajoči poskus, Slované ponemčevati, zakrivil je mnogo sedanjo narodno razdraženost. Lotili so se stvari, ki je nemogoča in je morala razdražiti. Naj bi bili od nekdanj narodu dali, kar je narodovega; naj bi se bili v šoli in v uradih ozirali na to, kar se ne dá prenarediti. (Naj bi se vsaj sedaj po spoznanju na to ozirali!) To bi bilo na korist državi in občevalnemu jeziku, in tako ravnanje bi bilo pravično. Ker se pa na to ni oziralo, bilo je pričakovati, da bodo zahteve Slovanov segale čez pravo mejo in presegale svoj namen, ako se kedaj notranja politika spremeni. „Grazer Volksblatt“ razpravlja potem dr. Gregorčev interpelacijo ter pravi, da višji cerkveni in državni oblasti narodnost ne more biti merodajna ali poglavitna stvar.“ Na to pa vendar pravi:

Ko odpre vrata svojega stanovanja, priskakljajo mu nasproti otroci, ga objemajo in kličejo: „Ljubi Bog nam je pomagal!“

Žena mu pokaže celo kopico bankovcev ter naznani, da so najemnina in dolgovi že poplačani. Čudom se čudi Sukač vsemu temu, meni, da se mu sanja, dokler mu žena vsega ne razloži. Nek mož, s katerim je bil njegov oče v kupčijski zvezi ter mu posodil veliko denarja, ni hotel o tem posojilu nič vedeti. Sukačev oče pa ni imel dolžnega pisma, s katerim bi dokazal, da mu je res posodil. Obupal je, da bi dobil kdaj povrnjeno posojeno svoto. Dolgo časa se ta nepoštenjak ni zmenil za krivično prilašten denar. A prišla je zadnja ura, vest ga je začela griziti, duhovnik mu odločno reče, da ne more upati, da bi mu bili odpuščeni grehi, dokler storjene krivice po mogočnosti ne poravná. Poslušal je ta opomin in povrnil z obresti vred stari dolg. Sukač je postal najedenkrat imovit mož.

(Konec prih.)

„Ta izgreš na narodni strani nas nikakor ne omaje v našem prepričanju, da so vsi poskusi za ponemčevanje v šoli in v uradu ne samo krivični, ampak tudi popolnoma brezuspešni, toraj brez vsake praktične vrednosti.“ (Toraj krivica in prazno delo.)

„Tega nas prepriča“, pravi list dalje, tudi „Schlesische Schulzeitung“, ki pod naslovom „Beitrag zur Germanisirungsfrage“ to stvar obširno obravnava. „Schlesische Schulzeitung“ stoji na popolno nemškem stališču in še celó trdi, da otroci ne bi smeli ničesa brati in pisati v svojem maternem (poljskem) jeziku. Toliko bolj zanimivo je, kar piše pisatelj o ponemčevanju, ki se zvršuje ondi s prusko odločnostjo. Piše namreč: „Učitelji, prišedši iz semenišč, ki se nastavijo v spodnjih razredih, po večem ne umejo poljski. (Kako je pa v tej stvari na Koroškem; tam pa menda tudi tisti, ki razumejo materni jezik šolske dece, ne smejo v tem jeziku z otroci občevati.) Dasiravno v veronauku mora podučevati utrakvist, vendar najdejo nemški učitelji v spodnjih razredih te dežele toliko zaprek, da jim tudi najboljša pedagogika v izobraženju ne more pomagati, ker je podučevanje v nemščini v spodnjih razredih nad vso mero težavno. Dasi se v srednjih in višjih razredih povsod pri nemškem govoru pozná Poljak, je to vendar nekaj, na kar se more učitelj naslanjati. V spodnjih razredih je pa povsod vse gola „tabula rasa“; kar učitelj govori, je vse brezuspešno. Naj govori še tako priprosto in umljivo, vedno govori gluhim ušesom. Le na njegovem obrazu beró otroci, bode li povedal jim kaj veselega in prijetnega, ali žalostnega in neveselega.

Za branje in pisanje ne najde se nikjer stvarna podlaga. Način učenja, ki je priobčen po knjigah, ne more ozirati se na to, kako otroci v nemščini napredujejo. „Črka je mrtva, duh pa je, ki oživlja“; ta oživljuje duh pa se preganja po ponemčevalcih. Kako se bodo otroci, kateri se še brati učé, in ne slišijo drugod nemške besede, kakor v šoli, naučili iz knjig temeljito nemščine? Učitelj mora biti vesel, da otroke le mehanično nekoliko izuri, ne ostaja mu časa, da bi tudi razlagal, kaj pomeni ta ali ona beseda. Pri podučevanju v veronauku otrok nima te moči, da bi mislil na posneti (abstraktni) zadržaj, naj že učitelj razlaga kakor hoče; oblika in vrsta vse drugo spodriva. — Ne zadržaj, ampak le oblika in glas otroke vabi, kedar si imajo kaj zapomniti. Kje pa ostane potem načelo? Ničesa naj se ne uči na pamet, kar se poprej ni razumelo. Način postopanja z otroci v spodnjih razredih je pač zelo pripraven, spomin vzbujati na škodo drugim duševnim sposobnostim; v višjih razredih je potem težko, otroke privaditi, da bi razumeli, kar beró in kar se na pamet učé.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. aprila.

Notranje dežele.

Predsednik avstrijske zbornice, dr. Smolka, je poslancem razposlal povabila k prvi seji po Veliki noči 23. t. m. Na dnevnem redu sš samo poročila o peticijah. Mnogi poslanci so neki izrazili željo, da bi se budgetna debata ne pričela takoj prvi dan.

Nadvojvoda Albreht praznuje 25. aprila šestdesetletnico svoje vojaške službe. Barolinski in Petrogradski dvor bota slavnemu vojskovodju čestitala po vojaških deputacijah.

V *Dunajskih dvornih krogih* gre govorica, da se bo meseca maja nadvojvoda Ludovik Viktor, najmlajši brat cesarjev, zaročil z Elviro, princesinjo Bavarsko. Elvira je rojena 22. novembra 1868, hči princa Adalberta in princesinje Amaliije.

„Politik“ piše, da je dr. Grégr pri zadnjem shodu govoril tudi o glasilih konservativne stranke ter opozarjal zbrano občinstvo, naj je bere in se prepriča o nevhvalečnosti in nestrpljivosti svojih nasprotnikov. „Politik“ je odgovorila, da Čehi se ne morejo zanašati v državnem zboru le na svoje lastne moči. Na način pa, kterege priporočajo Mladočehi, morajo zgubiti svoje prijatelje in zaveznike. Da je temu res tako, sklepamo iz besedi „Deutsche Ztg.“, ki pozdravlja zadnji shod z veseljem ter pristavi: Kolikor hitreje, toliko bolje. „Fremdenblatt“ pripomni, da bi po zadnjih izjavah morali vsi mladočeski poslanci izstopiti iz českega kluba.

V *Budapeštu* se je ob velikonočnih praznikih zbralo okoli 350 zastopnikov raznih delavskih društev iz stolnice in z dežele. Shod se je vršil mirno, ker radikalni ljudje niso dobili vstopnic. Posvetovali so se o občni volilni pravici, tovarniških postavah, zdravstvenih napravah za delavce po to-

Strašen nemir so provzročile te odkritosrčne besede Sukačeve po vsi dvorani. Židovski kričači so vpili: „Vun ž njim, proč z mračnjakom!“ In hoté ali nehoté pahnjen je bil vun na cesto s tovarišem vred, s katerim je prišel k zborovanju.

„Sedaj sva toraj tukaj“, reče Sukač, „povém ti, da me je zgrabilo, ko sem slišal, kako govoré zoper vero, akoravno sem kaj slab kristijan. Ko bi bil ostal vedno dober kristijan ter posnemal svojega pobožnega očeta, morebiti bi imel večjo srečo. Vera je naše edino upanje. Ako na svetu ne bode nobeden več govoril o pravici, o povračilu po smrti, potem kmalo ne bomo bolji, kakor neumna živina. Mi ostanemo vedno sužnji, potiti se moramo za druge. Le ako neka višja, neodvisna duhovna moč zahteva pravico, ljubezen povsod in na vseh straneh, potem zamoremo še misliti na zboljšanje svojega stanja.“

Med tem, ko se je Sukač tako razvnel za krščanstvo, je popolnoma pozabil na svoje žalostne razmere in ni se spomnil na to niti, ko je stopal po ozkih stopnicah k svojemu stanovanju. Zavest, da se je potegnil za Križanega, ta ga je delala zadovoljnega in veselega.

varnah, o blagajnicah za bolne in onemogle delavce. O vsaki točki je poročal določen poročevalec. Debata se vršila v madjarščini in nemščini. Sklenili so, da se mora zato izvoljeno predsedništvo po postavnem potu v državnem zboru potegovati za splošno volilno pravico. Sklenili so dalje, potegovati se za nedeljski počitek. Jako dvomimo, da bi sedanji madjarski državniki delavcem spolnili željo, kar se tiče splošne volilne pravice. Časniki, ki zastopajo veliki kapital, prezirajo take več ali manj opravičene želje. A tudi na Ogerskem že trka socialno vprašanje na vrata državne zbornice. Merodajni krogi ne bodo mogli, niti smeli preslišati opominov nižjih stanov človeške družbe.

Vnanje države.

Apostolski delegat za Indijo, *msgr. Uglieri*, pride konec tega meseca v Rim. Pravijo, da postane papežev državni podtajnik kot naslednik *msgr. Mocennija*. (Naj tu pristavimo, da včeraj je „Slovenec“ po neljubi zmoti poslanca Galimbertija imenoval kardinala, kar pa do sedaj še ni bil. Vr.)

Da je bil zadnji napad na *ruskega* cara le izmišljena časnikarska novica, pričajo najnovejša poročila, ki pojasnujejo vso stvar. Car je bil 7. t. m. v Petrogradu, da se vdeleži neke vojaške svečanosti. Preden se je car s carinjo peljal po Morskoji ulici, prijeli so redarji v bližnji hiši mladega človeka in neko žensko. Nekaj minut pozneje pripeljal se je mimo car ter je slučajno v obližji ukazal postati s kočijo, ker mu je nekdo hotel izročiti prošnjo. Na carjevo povelje stopi redar k prosilcu ter prošnjo izroči caru. Vsled tega se je razširila govorica, da sta ona dva človeka imela pri sebi bombe, in da se je ta prosilec nalašč postavil s prošnjo ob cesti, hoteč cara zadržati. Resnice je le toliko na tem, da so res prijeli ona dva človeka, a bomb niso našli pri njima; tudi ona prošnja ni v zvezi z napadom, ker je bila opravičena. Tako poročajo sedaj in pojasnujejo reč časniki. Sicer skušajo ruski dvorni krogi prikriti in zamolčati take vznemirljive vesti. Previdno se morajo tolmačiti poročila o nihilistih, ker razni dopisniki večjih listov iz vsacega komarja naredé slona. — Veliki knez Peter Nikolajevič se podá po ukazu carjem v Vilno, Kijev, Odeso, Novočerkask, Nikolajev, Sebastopol in Jahto, da nadzoruje vojaške posadke. Tudi car in carinja se podasta prihodnji mesec po istem potu v Livadijo. Imenovana mesta že prirejajo priprave za sprejem. — Nek francoski list je naznanil, da dojde general Gurko nadzorovat rusko mejo ob Galiciji. Tega do sedaj še ni storil, mogoče pa je, da še pride.

Bolgarsko vprašanje je vedno v starem tiru. Stojlov je toliko zvedel na Dunaji, da Bolgarom ni treba več misliti na „priljubljenega“ jim Aleksandra. Mimogredé omenimo, da si je neki princ Aleksander od svojih znancev doli ob Donavi izposodil mnogo denarja, kterege potrebuje v svojem pokoji, premišljujoč, kako gine slava svetá. — Bolgarski regenti ne bodo dolgo gospodarili po Bolgariji, če je res, kakor se čuje, da sta se sprla Radoslavov in Stambulov. Dokler Rusija o Bolgarih molči, bodo druge države mirno gledale bolgarsko igro, da nova vstaja ali drug nenaden dogodek ne prisili Evrope do resnega dela.

Iz **Bukarešta** poroča „W. Ab.“, da ondetni trgovci in kupci željno pričakujejo avstrijsko-rumunske trgovinske zveze, ker so jim nekateri izdelki najbolj všeč le iz Avstrije. Trgovinski krogi v rumunski prestolnici upajo, da se bo najprvo le začasna pogodba sklenila z Avstrijo, kakor s Francijo. Do sedaj rumunska vlada ni še naznanila svojih pogojev na Dunaj. — Že štirikrat so bili rumunski odposlanci v kratkih mesecih na Dunaji, da se pogode z avstrijsko vlado, a vedno brez uspeha. Sam ministerski predsednik Pherakydes je prišel s tem namenom na Dunaj. Avstrija je odpoklicala svojega poslanika v Bukareštu, pl. Mayer-ja, ker Rumunci niso bili z njim zadovoljni. Na njegovo mesto je stopil grof Goluhowski — vse nič ne pomaga. Rumunci tirjajo preveč od Avstrije. Naša država je namreč v zadnjih letih tako rekoč vrata zaprla rumunski uvožnji živine, ker se je od tam navadno kuga zanesla v naše dežele. Sedaj tirja Rumunija, da bi Avstrija zopet odprla vrata na stečaj rumunski živini in žitu. Nasprotno pa Rumunija noče znižati carine na avstrijske izdelke. Gotovo bodo rumunski odposlanci petič prišli na Dunaj, pa težave pri sklepanji pogodbe bodo vedno iste.

V **Atinji** in **Loreni** so župani večinoma francoski prijatelji. Zato hoče nemška vlada predruščiti občinsko postavo iz francoskih časov. Po 1. členu francoske postavbe od 22. julija 1870 je vlada le iz srede občinskih odbornikov mogla izvoliti župana. Ker so pa odborniki že neprijatelji Nemčije, toraj tudi župan ni mogel biti boljši. Vlada hoče v kratkem državnemu zboru predložiti nov načrt občinske postavbe, da bo sama mogla izbirati župane. — Bo li nova postava imela kaj uspeha, pokazala bo prihodnost. Trditi pa smemo že sedaj, da tudi s silo Nemčija ne bo ponemčila francoskega prebivalstva, akoravno je vpeljala nemščino v šolo in urade, in kolikor mogoče tudi v cerkve.

Trije **francoski** ministri, mnogo senatorjev in poslancev podali so se na državne stroške v Algir k otvorjenju železnice Tunis-Algir. Med tem časom je Grévy sam svetoval finančnemu ministru Dauphinu, naj zbrše pri budgetu 25 milijonov, da

se obdrži na ministerskem stolu. Dauphin je to storil, in budgetni odsek je odložil posvetovanja do 2. maja. Vprašanje pa je, bo li vojni minister Boulanger koj odstopil od svojih denarnih zahtev. — Nemški listi vedno očitajo generalu Boulanger-ju, da misli le na vojsko in da le knez Bismark vzdržuje mir v Evropi. Dopis iz Pariza v „Pol. Corr.“ pa trdi, da tudi francoski odločilni krogi želé ohraniti mir.

Ko se je snovalo sedanje **italijansko** ministerstvo, prerokovali so mu v prvem trenutku po listih dolgo in uspešno življenje. Seje v zbornici se še niso pričele, niti je moglo novo ministerstvo v kratkem času svojega obstanka pokazati prave barve, vendar mu zmerno liberalni listi že prerokujejo politično smrt. Italija potrebuje miru, da si opomore v političnem, gospodarskem in upravnem oziru. Nekateri novih ministrov pa niso prijatelji reda in miru, toraj Italija tudi ne mere od novega ministerstva pričakovati jasnega programa in uspešnega delovanja. Zato pišejo listi, da le močna konservativna stranka bi mogla ministerstvu dati pravo merilo, po katerem bi moralo vladati. Celó papeža in katolike kličejo listi na pomoč. „Osservatore Romano“, ki je v bližnji dotiki z Vatikanom, radostno pozdravlja cerkvenih sovražnikov najnovejši korak do spoznanja. Spoznali so, da sovraštvo proti cerkvi in papežu le škoduje državi. Sicer jim to spoznanje ne pride od srca in njihov kes ni odkritosrčen, vendar je pomenljivo, da so cerkveni sovražniki vsaj spregledali svoje napake in spoznali moč sv. cerkve. Vendar se varajo oni, ki mislijo, da bodo sv. oče katolike prisilili, da podpirajo v javnem življenji laško vlado in parlamentarizem. Papež ne morejo odobriti sedanjih laških razmer ter javno priznati odvisnost papeštva od laške vlade. Kdor je v sili, prosi naj pomoči; isto naj stori Italija. Papežu naj popravi storjeno krivico in potem smé gotovo tudi pričakovati pomoči iz Vatikana in od katolikov. — Italijanski poslanik v Bukareštu, grof Tornielli, podal se je v Novaro k sejam generalnega svetá. Nekateri listi trdijo, da utegne postati minister vnanjih zadev. — Nemški minister Puttkamer je bil od papeža sprejet; pravijo, da nima nobenega posebnega naročila. Čudno bi bilo, da bi pruski minister le za kratek čas vozil se v Rim in obiskal papeža. — Grof Robilant se poda na povabilo svojega tasta kneza Clary-ja za več časa v česke Toplice.

„Corriere di Roma“ je dobil brzojavko iz **Masave**, da Ras Alula je zapustil Asmaro, da prime laško armado, preden pride novi poveljnik Saletta s pomočjo iz Italije. Pisal je generalu Gené-ju že dvakrat. V prvem pismu tirja od generala 200 pušek. Ker ni dobil odgovora, pisal je v drugem pismu, da bo meseca aprila zasedel Monkullo. Nevarnost je velika, in Lahi bodo imeli še mnogo opraviti, da pokoré divje rodo.

Emir **afganistanski** tirja, naj bi šla mejna črta od Dukhaja naravnost proti Oksu. Rusi pa bi radi dobili tudi dolino Khaamiab. Ta dolina je večinoma rodovitna. Ruske oblasti trdijo, da so že l. 1873 dobile po pogodbi to ozemlje. Kakor znano, pričele so se dotične mejne obravnave 12. t. m. v Petrogradu. Kakor poroča „Reuter Office“, hoče Anglija dovoliti, da Afganci odstopijo nekaj dežele ob Oksu, če jih kje drugje odškodovajo. Prepirali se bodo tako dolgo za ped zemlje, da bo konečno meč moral odločiti.

Izvirni dopisi.

S Kranjske gore, 14. aprila. Novi somenj velikonočni terek za živino in blago je imel dve posebnosti. Prvič kupcev še ni bilo nikoli tako malo; drugič pa živine menda še nikoli toliko na kakem somenju v Kranjski gori.

Da ni bilo kupca, vzrok je nekaj to, ker so se novo dovoljeni somnji razglaševali še le v zadnjih tednih. Sicer je pa tudi somenj v Lescah, ki je bil isti dan, in Beljaški somenj drugi dan, gotovo škodoval našemu somnju.

Živino so prignali prav lepo. Bilo je nekaj konjskih repov, blizo 150 glav goveje živine in precej veliko drobnice. (Sicer pa jaz sam nisem štel ne glav, ne repov.)

Ker ljudje niso mogli živine spečati, zato se tudi „kramarji“ niso posebno hvalili. (No, pa saj ti se tako nikoli ne!)

Upamo, da se bo jesenski somenj obnesel po stari navadi, in leto osorej tudi novo dovoljeni privabil več ljudi, posebno — denarnih.

Domače novice.

(Presvitli cesar) je daroval za novo šolo v Vélíkem Gabru 300 goldinarjev.

(Pisateljsko podporno društvo) priredi predavanje na korist Erjavčevi ustanovi v nedeljo dné 17. aprila ob 11. uri v čitalnični dvorani. — Predaval bode gosp. prof. Fr. Levec „o Erjavci in njegovem književnem delovanju“. Ker gré za podporo dveh nežnih sirot, hčerk prerano umrlega slovenskega pisatelja prof. Fr. Erjavca, pričakuje se, da posegne p. n. častito občinstvo naglo po vstopnicah, koje prodajata g. Vaso Petričič na Mestnem trgu in čitalnični kustos v trafiki. Cena vstopnicam je 30 kr., sedežem pa 60 kr. — Vstopnice dobivale se bodo tudi v nedeljo pri blagajnici.

(Razpisana) je služba kontrolorja v c. k. možiki kaznilnici v Ljubljani. Plača je določena za X. službeno vrsto; ima prosto stanovanje, vrt, 17 km. trdega, 10 km. mehkega lesa za kurjavo in 17 kg. sveč na leto. Potrebno je znanje slovenščine in nemščine, kaznilniške službe ter poslovanja v pisarniških, računskih in blagajniških zadevah. Prošnje do 30. aprila c. kr. državnemu pravdnístvu v Ljubljani.

(Novinci), ki dohajajo na vojaški nabor, kažejo posebno po Ljubljani svojo „korajžo“. Marsikteri, ki bo za domačo hišo varoval „krompir in koruzo“, razgraja po mestu, kakor bi zapovedoval vojaškemu koru. Čujemo, da so jih zarad tega mnogo priprli. To je prav, da se kričači vsaj strezvajo v temnici.

(Beli petek.) Navadno ob tem letnem času že zeleneva narava in vabi človeka pod milo nebo. Letos pa vreme uganja posebne burke. V marcu je zapadel sneg v veliki meri, da ga ljudje niso pomnili že blizo dvajset let v začetku spomladi. Komaj pa so prvi vspomladanski solnčni žarki otajali zemlji ledeno odejo, že zopet sneži, kakor o Božiči. Danes je pobelil v Ljubljani strehe in ulice in vedno še kida na zemljo. V resnici je danes „beli petek“.

(Umetniki), ki hoté nadaljevati svoje nauke v pesništvu, godbi ali drugi lepi umetnosti in potrebujejo podpore, pošiljajo naj svoje prošnje za ustanove dotičnim deželnim namestništvom do 31. maja. V prošnji je treba omeniti potrebne osebne razmere, način, kako hoče vporabiti ustanovo in priložiti s podpisom umetniške izdelke.

(Družba sv. Vincencija) se je ustanovila v Mariboru 8. aprila. V odboru so: velečast. gosp. dr. J. Križanič, gosp. Fr. Krulec, c. kr. okrajni tajnik v pokoji; g. Kronberger, c. kr. profesor na učiteljski in g. J. Rotman, nadučitelj v pokoji.

(Prečastiti gosp. Jurij Matjašič), stolni prošt v Mariboru, obhajal bo 22. aprila svoj 80. rojstni dan. Rodil se je prečastiti gospod 22. aprila 1808 v meniški župniji sv. Petra in Pavla na Ptujem; v mašnika posvečen je bil 29. septembra 1832. Kot kaplan je služboval v Središči in Lembahu. Od leta 1842 do 1861 je učil krščanski nauk in nekaj časa tudi slovenščino na Mariborskem gimnaziju. Od leta 1861 do 1866 je bil zaslužni gospod dekan v Jarenini, potem stolni župnik v Mariboru. Dne 30. julija 1882 je pel prečastiti gospod zlato sv. mašo. Leta 1844 so ga Leon XIII. imenovali stolnega prošta. Prečastiti gospod je bil tudi književno delaven v slovenskem in nemškem jeziku. Želimo rodoljubnemu gospodu še mnogo let!

(Pokažena nada.) V Mariboru živi gospod, ki je član nemškega društva. Kot tak občutil je velikansko potrebo, svoje nemško prepričanje ob času devetdesetletnice nemškega cesarja na očividni način pokazati — v sladki nadi, da mu cesar Viljem za tisto kako nemško odliko pošlje. Mož toraj sklene cesarju čestitati. Da bi pa čestitka ne zmrznila, popraša poprej pismeno pri nemškega cesarja dvornomarsalnem uradu, če se mu kot n a v d u š e n e m u č e s t i l c u cesarja Viljema dovoli pismena čestitka na cesarjevo devetdesetletnico in pa če smé taisti kaj priložiti, kar so štajarske gorice obrodile. Ni mu bilo treba dolgo čakati na odgovor, ki se je glasil nekoliko suhoparno ali vendar prijazno, da mu je čestitka prosta in tudi priloga iz štajarskih goric se bo sprejela toda le pod pogojem, če se ji priloži račun, koliko da namreč veljá. Brez računa se ne bo sprejelo ne to in ne ono. Tak odlok je navdušenje Mariborskega urtevtona seveda precéj ohladil, nikakor pa ne uničil. Skovala se je navdušena čestitka — menda celó v verzih — in priložil se ji je lepo rejen štajarski kopun in nekaj butelij zlahtnega vina štajarskih goric. Vse to je sprejela v svoje prostore lična košarica, kateri se je na pokrov pilepil napis „jedila, vredna 8 golí. avstr. veljave“. Čez nekaj dni dojde iz Berolina pošiljatelj rekoman-dirano pismo. Ves v ognji nemške ljubezni hiti mož na pošto, nadja se, da je v pismu izvestno kak

red. Hitro raztrga zavitek in najde za 8 goldinarjev vrednosti pruskih bankovcev, zavutih v prijazno zahvalno pismo nemškega dvornega maršala za pošiljatev! Je tudi dobro, a red ni, navdušenost pa ni tako vsakdanja, da bi se za denar brigala.

(Požar) nastal je 8. t. m. ponoči pri posestniku Janezu Kralju v Kleinradein-u, občine sv. Trojiške pri Slatini na Štajarskem, v gospodarskem poslopju — kakó, se ne vé. Ugoden veter razpihal ga je tako hitro, da so bila v pol ure vsa poslopja trinajsterih posestnikov v ognji in so do tál pogorela. Rešiti se ni dalo prav nič. Zavarovani so bili pogorelece le štirje. Škode je več nego 13.000 gld. Poslopj pogorelo je 26, ki so bila večinoma lesena in s slamo krita. Po Štajarskem se nabirajo milodari za uboge pogorelece. Sprejema se vse, kar kdo podari, bodisi denar, ali pa obleka.

(V Trst) so priplule v ponedeljek vojne ladije, da se vdeležé slovesnega krsta nove oklopnice „Cesaričinja nadvojvodinja Štefanija“: Fregata „Radetzky“ in „Hum“, parnik „Pola“, jahta „Greif“ in korveta „Minerva“. Danes zjutraj ob 7. uri je posebna ladija odpeljala iz Trsta v Pulj vse goste, ki so se vdeležili včeraj svečanosti v Trstu. To imajo lepo vožnjo, če sneži, kakor pri nas.

Razne reči.

— Kanossa. V „Salzburger Chronik“, vredovani po dr. Helle-ji, ki je sam okušal krutost nemškega „kulturkampfa“, čitamo to le: Nekako pred desetimi leti, ko je kulturni boj v Nemčiji divjal najsiloviteje in se je od vseh stranij razlegal Bismarkov izrek: „Nach Kanossa gehen wir nicht“, — v Kanoso ne pojdemo — postavil se je Bismarku na čast velikansk slop ali steber na grajskem hribu pri Harzburg-u, v pogorju imenovanem Harz. Krstili so ta spominek za „Kanoso.“ — Ali kaže se iz dveh čudovitih dogodkov, da to prevzetno poslavljenje Bismarka, očeta „kulturkampfa“, Gospodu nebes in zemlje in vladarju svetá ni bilo ljubo. — Ko so namreč 26. avgusta 1877 praznovali odkritje tega spominka, nastal je takrat, ko so odkrivali „Kanoso“, strašen vihar, ki je pokazil vso slavnost in razpršil vdeležence. — Letos 1. aprila, védi, da na rojstni dan Bismarkov, pa je nastal na tistem kraju ob 8. uri 10 minut zjutraj hud potres. Vzlasti so opazovali na grajskem hribu dva krepka sunka, katerih prvi je trajal 10, drugi 16 sekund. Ves hrib se stresel in „Kanosa“ telebne z močnega podstava na zemljo. — Kdor ni po sili slep, vidi v dogodkih z dné 26. avg. 1877 in 1. aprila 1887 „prst božji“, o katerem molimo v „Magnificat“: „Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.“ — „Mogočne prekucne s prestolov, poviša pa ponižne.“ — Dvomimo, če je bil ta spomin za rojstni dan Bismarku po volji. Mogoče pa je, da mu bode, če tudi neljub, vendar koristen, koristen njemu in vsej Nemčiji. Bog daj!

— Deca milijonarke. V Londonu se je oženil leta 1869 tokar Tomaž Hammond z 18letno Ano Lang. Nevesta je prinesla samo 40 funtov šterlingov (400 gld.) dote, vendar je bil zakon nekaj let prav srečen, kajti porodila je mlada žena dva sina. L. 1874 pa je podedoval oče mlade žene bogat rudnik bakra ter pridobil čez noč veliko premoženje. Se vé, da je novi milijonar sprevidel, da njegov priprosti zet nikakor ne spada v nove sijajne razmere in dogovoril se je s svojo hčerjo, da plača njenemu soprogu ogromno svoto, ako se hoče od svoje žene ločiti. Toda vrli rokodelce jima je odgovoril, da si on bogatije ne želi, kajti zasluži si pošteno svoj vsakdanji kruh; ako pa hoče njegova žena iz hiše, jo on ne zadržuje, sina pa hoče oba pri sebi obdržati. Tako je tudi vse ostalo; sina sta obiskovala šolo in potem vstopila v delalnico svojega očeta ter sta poštena rokodelca. Večkrat je gizdava žena v krasni kočiji srečala svoja sina, koja sta peljala voziček s predmeti svoje obrti. To jo je peklo ter je svojega bivšega moža tožila, da mora svoja sinova že zdaj na tak način odgojiti, da bodeta razumela razmerno živeti, kader podedujeta njeno ogromno premoženje. Toda vrla sina sta izrekla, da sta s svojim stanjem popolnoma zadovoljna, ter ne marata iti k svoji materi. Tako sta še danes sina milijonarke priprosta rokodelska pomagata. Ali ni to redka poštenost na tem svetu?

Telegrami.

Dunaj, 15. aprila. Avstrijska kvotna deputacija je izvolila v pododsek nastopne člane: Grofa Revertero, viteza Javorskega, dr. Kajzla, dr. Poklukarja, Dumbo in dr. Mengerja. Včeraj popoldne se je pododsek prvič posvetoval z pododsekom ogerske deputacije.

London, 15. aprila. Turčija je odložila okrožnico, s katero je hotela opozoriti vlade na bolgarske razmere in dati nove nasvete za rešitev bolgarskega vprašanja. Nelidov je namreč obljubil, da bo Rusija imenovala nove kandidate, ki bi ji bili všeč.

Tujci.

13. aprila.

Pri **Maliču**: G. Müller, trgovec, iz Monakovega. — Kretschner, Mandl, Gold, Löwy, Kirehenberger in Friedrich, trgovci, z Dunaja. — E. Pocherer, trgovec, iz Brna. — Franc Langer, trgovec, iz Tirol. — Karol Bauer, potovalec, iz Grada. — Ludovik Hayden, knjigovodja, iz Grada. — J. Brozovič, učitelj, s sinom, iz Zagreba. — A. Fuchs, zasebnik z družino, iz Kokre. — Majdič, posestnik, iz Domžal. — Ant. Tschopp, c. k. okrajni komisar, iz Postojne.

Pri **Stona**: R. Riechl, trgovec, iz Nemčije. — Lowith, Saus in Sorger, trgovci, z Dunaja. — F. Kleinlecher, trgovec, iz Tirol. — Demšar, stražmešter, iz Soprona. — Dr. Janez Fischer, zasebnik, iz Mokronoga. — Lackenbacher, Strassil, Loly, Kern, Manzoni in Ramann, zasebniki, iz Trsta. — Fr. Kukmann, c. k. pristav mornarice, iz Pulja. — Josipina Rus, zasebnica, iz Logata. — Janez Blažič, trgovski pomočnik, iz Ajdovščine.

Pri **Tavčarji**: E. Dranin, zasebnik, iz Gorice. — K. Ravnikar, zasebnik, iz Karlova.

Pri **Bavarskem dvoru**: Franc Golmaier, nadučitelj, iz Morav. — A. Šega, mesar, s soprogo, iz Litije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Rostgeber, zasebnik, iz Grada. — Meglič, posestnik, iz Reke.

Pri **Avstrijskem caru**: Davorin Judnič, učitelj, iz Radovice. — Franc Mušič, posestnik, iz Kočevja.

Pri **Virantu**: Jožef Sterk, potovalec, iz Nemčije. — Ludovik Payer, vojaški vajenec, z Dunaja. — Jožef Klun, trgovec, iz Ribnice. — Smola in Kosiček, vojaka, iz Novega mesta. — Ludovik Jenko, župnik, iz Višnje gore. — Anton Bajc, trgovec, iz Dolenje vasi. — Janez Grebene, posestnik, iz Velikih Lašč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
14. 2. u. zjut.	732-53	+ 5-2	sl. svzh.	jasno		
14. 2. u. pop.	730-48	+ 15-2	sl. zap.	del. jasno	170	
9. u. zveč.	730-09	+ 9-8	sl. szap.	"		

Zjutraj slana in jasno, čez dan veterno in nekoliko oblačno, po noči dež. Srednja temperatura 10-1° C., za 1-0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

14. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 05 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	81 " 95 "
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	113 " — "
Papirna renta, davka prosta	97 " 10 "
Akcije avstr.-ogerske banke	876 " — "
Kreditne akcije	283 " 30 "
London	126 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 03 1/2 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 25 "

Od 14. aprila.

Ogerska zlat. renta 4%	101 gl. 80 kr.
papirna renta 5%	88 " 30 "
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 107 " — "
" Länderbanks	240 " — "
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	487 " — "
" državne železnice	238 " 40 "
" Tramway-društva velj. 170 gld.	226 " — "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 129 " 50 "
" " " 1860	500 " 133 " 25 "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 165 " 50 "
" " " 1864	50 " 164 " — "
Kreditne srečke	100 " 178 " — "
Ljubljanske srečke	20 " 20 " — "
Rudolfove srečke	10 " 18 " 50 "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	— " — "
5% štajerske Ferdinandove sev.	100 " 50 "
" " zemljišč. odvez. obligac.	105 " 50 "

Naznanilo.

Prihodnjo sredo, 20. aprila, prične se po prostovoljni javni dražbi prodaja raznega blaga iz zapuščine ranjkega prošta Daniela Trčka, kakor: hišno, gospodarsko in sobno orodje; dalje vino, žito i. t. d. proti gotovi plači.

Slavno občinstvo se k tej dražbi vljudno vabi.

Oskrbništvo Metliške komende

13. aprila 1887.

M. Kamenšek,

(2)

oskrbnik.

Prosim čestite bralce, največjo pozornost na tu priobčeno naznanilo obračati.

Nenavadno ugodna prilika za nakup!

O moji poslednji navzočnosti v Lyonu imel sem priliko, pridobiti si za tretjino znižano tovarniško ceno velik del suknenih in svilnatih izdelkov, kar mi omogoči, prodati 6 komadov najfinšjih

svilnatih žepnih robcev

za le gld. 1-90.

Vsaki teh robcev je posebej obrobljen ter zravnan, ima vdelane krasne cvetlice in arabeske, kar stori, da ti robci lahko za ovratnike služijo. Bolj finih svilnatih robcev niti misliti ni. Dvanajst takih robcev velja gld. 3.75, šest pa gld. 1.90. — Ker je cena robeem kar le mogoče nizko nastavljena, je upanje opravičeno, da jih hitro razprodam, ter vsled tega priporočam najnujnejšo naročbo.

Prodajam tudi po najnižji ceni posebno fine potopne ogrinjače iz volne, v velikosti 185 × 140, komad po gld. 2-85, jako fine ogrinjače največje velikosti 200 × 145, komad po gld. 1-95, podlage z vdelanimi podobami za pisarne, prodajalnice itd. komad po gld. 1-40.

Naročila na navedene izdelke izvršujem izključivo le proti predplači ali potem poštnega povzeta pod naslovom

M. RUNDBAKIN,

II., Taborstrasse 28, Wien.

(6)

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(29)

Anton Krašovic,
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporočam se pa izkušeni živinski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporočam, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Dober postranski zaslužek

od 100 do 300 gld. na mesec si lahko vsakdo brez kapitala in brez vsakršne rizike pridobi z razpečevanjem postavno dovoljenih srečk. Ponudbe v nemškem jeziku naj se pošiljajo na glavno menjiško družbo Adler & Comp. v Budapeštu. (4)

Najboljši
papir za cigarete

je
LE HOUBLON

Francoski izdelek
CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (26)

Henry & Henry
FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE
17, rue Béranger, à PARIS